

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371)7388624 ♦ fakss (+371)7388634 ♦ e-pasts: tpkc@apollo.lv

A/S „DnB NORD Banka”

Reģ.nr.40003024725

Smilšu ielā 6,

Rīgā, LV-1803

(…)

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2006.gada 16.augustā.

Nr.27-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2006.gada 16.jūnijā saņemts (...) (turpmāk – *Patērētāja*) iesniegums (turpmāk – *Iesniegums*) kurā lūgts izvērtēt ar A/S „DnB NORD Banka” (turpmāk – *Banka*) noslēgtā Kredīta līguma Nr.(...) (turpmāk – *Līgums*) bankas komisijas un pirmstermiņa kredīta atmaksas nosacījumu atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības likumdošanai un vispārējiem Eiropas Savienības standartiem.

Izvērtējot lietas materiālus, **PTAC konstatē:**

1. 2005.gada 20.jūnijā starp *Patērētāju* un *Banku* tika noslēgts *Līgums*, uz kura pamata *Patērētājam* tika izsniegts hipotekārais kredīts EUR 76 835.00 (septiņdesmit seši tūkstoši, astoņi simti trīsdesmit pieci eiro) apmērā nekustamā īpašuma, (...) iegādei, ar noteiktu 1.6% nemainīgo papildus likmi +3 mēnešu EURIBOR mainīgo bāzes likmi;
2. (...)
3. 2006.gada 6.jūnijā *Patērētāja* pieteicās (...) uz pārkreditēšanos. *Patērētāja* norāda, ka saņemot starpbanku vienošanos *Banka* pieprasīja, lai tiktu samaksāti sekojoši no *Līguma* izrietoši maksājumi:
 1. atlikusī neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, kas sastāda EUR 75 307.32;
 2. uzkrātie procenti, kas sastāda EUR 113.52;
 - 3.aprēķinātie procenti līdz nākamajai bāzes procentu likmes maiņai, kas sastāda EUR 746.39
 4. bankas komisija, kas sastāda EUR 753.07;
4. *Iesniegumā* *Patērētāja* norāda uz *Līguma* 6.2. punktu, kas definē kredīta pirmstermiņa atmaksas noteikumus, un saskaņā ar šo punktu *Banka* pieprasa procentus, kas neatbilst patērētāju tiesību aizsardzības likumdošanai, kā arī *Līgumā* nav atrunāti bankas komisijas noteikumi. Līdz ar to *Patērētāja* lūdz izvērtēt *Bankas* komisijas un pirmstermiņa kredīta atmaksas nosacījums un to atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības likumdošanai un vispārējiem Eiropas Savienības standartiem;
5. *PTAC* 2006.gada 3.jūlijā nosūtīja *Bankai* pieprasījumu sniegt skaidrojumu par *Patērētājas* *Iesniegumā* minēto. *PTAC* 2006.gada 17.jūlijā saņēma *Bankas*

paskaidrojumu (turpmāk – *Paskaidrojums*). *Paskaidrojumā* norādīts, ka *Līguma* noteikumi par kredīta pirmstermiņa atmaksu un komisijas samaksu atbilst patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošām tiesību normām, tajā skaitā Eiropas Savienības tiesību aktiem, kā pamatojumu minot sekojošus argumentus:

- 1) Eiropas Padomes 1986.gada 22.decembra direktīva Nr.87/102/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz patēriņa kredītu (turpmāk – *Direktīva*) neattiecas uz kredītņēmumiem vai līgumiem, kas sola piešķirt kredītu nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai vai remontam;
- 2) Kredīta līguma II daļas 6.punkts satur kredīta pirmstermiņa atmaksas noteikumus, saskaņā ar kuriem *Patērētājam* ir tiesības atmaksāt *Bankai* kredītu vai tā daļu pirms noteiktā termiņa jebkurā brīdī, brīdinot *Banku* par to 3 (trīs) dienas iepriekš. Atmaksājot kredītu pirms termiņa, kredītņēmējam ir jāievēro sekojoši *Līguma* noteikumi:
 - ja kredītņēmējs atmaksā kredītu pirms termiņa *Līgumā* noteiktajos procentu likmes maiņas datumos, tad kredītņēmējs ir atbrīvots no jebkādam kredīta papildus izmaksām;
 - izņēmuma gadījumā saskaņā ar *Līguma* II daļas 6.2.punktu, ja kredītņēmējs atmaksā kredītu pirms termiņa citā dienā, ne procentu likmes maiņas dienā, kredītņēmējam ir jāsamaksā *Bankai* tās plānotie ienākumi par izsniegto kredītu procentu veidā par to laika periodu, par kuru *Banka* šos ienākumus ir plānojusi, t.i., līdz nākamajam procentu likmes maiņas datumam;
 - ja kredītņēmējs vēlas refinansēt savas saistības un noslēgt ar *Banku* vienošanos par saistību refinansēšanu, tad saskaņā ar *Līguma* I daļas 14.punkta 1) apakšpunktu par šīs vienošanās un citu ar refinansēšanos saistīto dokumentu sagatavošanu un/vai izskatīšanu kredītņēmējam ir jāsedz *Bankas* administratīvās izmaksas, samaksājot *Bankai* tās cenrādī noteikto komisiju, kas izriet no *Līguma* 13.5. apakšpunkta prasībām.
- 3) Patērētāju tiesību aizsardzības likums piešķir patērētājam tiesības uz kopējo kredīta izmaksu samazināšanu, nevis ļauj pilnīgi atbrīvoties no izmaksām kredīta pirmstermiņa atmaksas gadījumā;
- 4) Pirmstermiņa atmaksas gadījumā *Banka* nesāņem plānotos ieņēmumus un gadījumā, ja neatrod citus atmaksātās naudas izvietojuma objektus uz tādiem pašiem procentiem, *Bankai* rodas zaudējumi. Tādēļ *Banka* uzskata, ka gadījumā, ja neatrod citus atmaksātās naudas izvietojuma objektus uz tādiem pašiem procentiem, *Bankai* rodas zaudējumi. Tādēļ *Banka* uzskata, ka gadījumā, kad kredīts tiek atmaksāts pirms noteiktā perioda datuma, *Bankai* pienākas zināma atlīdzība, ko *Banka* ir noteikusi *Līgumā*. Arī samaksājot šo atlīdzību, kredītņēmēja kopējās kredīta izmaksas tiek samazinātas. Šo izmaksu taisnīgu samazināju *Banka* pamato ar *Civillikuma* 1831.pantu.
- 5) Gadījumā, ja *Banka* neprasītu nekādu papildu atlīdzību no kredītņēmēja par laika posmu, kurā *Bankai* rodas zaudējumi sakarā ar kredīta pirmstermiņa atmaksu, *Banka*, lai izvairītos no zaudējumiem sakarā ar kredīta pirmstermiņa atmaksu, būtu spiesta šo iespējamo zaudējumu risku sadalīt starp visiem kredītņēmējiem. *Bankai* būtu attiecīgi jāpalielina kredītu procenti vai citas maksas visiem kredītņēmējiem neatkarīgi no tā, vai viņi ir

izvēlējušies atmaksāt kredītu pirms termiņa, vai nē. Tas savukārt būtu netaisnīgi attiecībā pret tiem kredītņēmējiem, kuri šādā veidā būtu spiesti segt citu kredītņēmēju radītās izmaksas, kuri atmaksā kredītus pirms termiņa.

- 6) Samazinot kopējās kredīta izmaksas *Patērētājam*, *Banka* ir ņēmusi vērā konkrētā kredīta būtiskās atšķirības salīdzinājumā ar patēriņa kredītiem – garāks noteiktais kredīta atmaksas termiņš, pakalpojuma raksturs, kredīta summa, nodrošinājums ar nekustamā īpašuma hipotēku.
6. *PTAC* 2006.gada 26.jūnijā lūdza Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (turpmāk – *FKTK*) sniegt atzinumu par to, kādi *Bankai* varētu rasties zaudējumi sakarā ar kredīta pirmstermiņa atmaksu, kā arī lūdza sniegt viedokli par to, vai *Līguma* II daļas 6.2.apakšpunkta noteikumi ir uzskatāmi par samērīgiem gan attiecībā pret *Patērētāju*, gan attiecībā pret *Banku*, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Ministru kabineta 1999.gada 13.jūlija noteikumu Nr.257 „*Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu*” (turpmāk – *Noteikumi*) 19.punktu kredīta devējam nav tiesību pieprasīt kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa.
- 2006.gada 5.jūlijā *PTAC* saņēma *FKTK* 2006.gada 3.jūlija vēstuli Nr.05.01.06/87, kurā norādīts, ka likumdevējs ir skaidri noteicis regulējumu kreditēšanas līgumiem, kā arī Ministru kabinets noteicis aizliegumu kompensācijas pieprasīšanai par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa, kas bankām, izsniedzot kredītus, jāņem vērā un jāreķinās ar patērētāju tiesībām atmaksāt kredītu pirms noteiktā termiņa. Tāpat norādīts, ka *FKTK* uzskata, ka jautājums par iespējamiem bankas zaudējumiem ir ticis aplūkots pirms attiecīgo normu radīšanas un diskusija par tiem šobrīd nav lietderīga;
7. Saskaņā ar lietas gaitā *Patērētājas* un *Bankas* sniegto informāciju, *Bankas* aprēķinātie un *Patērētājas* apmaksātie procenti līdz nākamajai bāzes procentu likmes maiņai sastāda EUR 597,11.

Izvērtējot lietas apstākļus, *PTAC* **secina:**

1. *Patērētāja* (...) uzskatāma par patērētāju *PTAL* 1.panta 3.punkta izpratnē, līdz ar to noslēgtajam *Līgumam* ir jāatbilst patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.
Lietā pastāv strīds, vai starp *Patērētāju* un *Banku* noslēgtajā *Līgumā* ietvertais noteikums (konkrēti – jau iepriekš minētais *Līguma* II daļas 6.2.apakšpunkts) ir uzskatāms par tādu, kas pārkāpj *Patērētājas* tiesības un, kas ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu.
Saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmo daļu ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam (*PTAL* 6.panta trešā daļa).
2. *Līguma* II daļas 6.2.apakšpunkts nosaka, ka „*Ja Kredītņēmējs veic Kredīta vai tā daļas pirmstermiņa atmaksu citā dienā, ne Bāzes likmes apmēra maiņas dienā,*

Kredītņēmējs samaksā Bankai Procentus, kas tiek aprēķināti no pirmstermiņa atmaksātās Kredīta summas par laika posmu līdz Bāzes likmes apmēra maiņas dienai". PTAC konstatē, ka gadījumā, kad Patērētāja izmanto savas likumā noteiktās tiesības un veic kredīta atmaksu pirms noteiktā termiņa, tad saskaņā ar konkrēto Līguma noteikumu, Patērētājam papildus ir jāmaksā Bankai procenti līdz bāzes likmes apmēra maiņas dienai, ja Patērētāja kredīta vai tā daļas pirmstermiņa atmaksu veic citā dienā, ne bāzes likmes apmēra maiņas dienā.

PTAL 8.panta trešā daļa paredz patērētājam tiesības izpildīt savas saistības pirms patērētāja kreditēšanas līgumā noteiktā termiņa. „Šajā gadījumā viņam ir tiesības uz kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazināšanu”.

Savukārt kopējo kredīta izmaksu taisnīgu samazinājumu reglamentē Noteikumi: 17.punktā noteikts, ka „Patērētāja pienākums ir maksāt procentus un citus maksājumus tikai par to laikposmu, līdz kuram patērētājs nokārto savas kredīta saistības”, savukārt 19.punkts paredz, ka „Kredīta devējam nav tiesību pieprasīt kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa”.

3. *PTAC norāda, ka Latvijā Noteikumi pretēji Padomes Direktīvas 87/102/EEK (1986.gada 22.decembris) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz patēriņa kredītu (turpmāk – Direktīva) noteikumiem regulē arī hipotekārās kreditēšanas jomu. Šādas tiesības dalībvalstīm piešķirtas saskaņā ar Direktīvas 15.pantu, kas paredz, ka „Šī direktīva neliedz dalībvalstīm paturēt vai pieņemt stingrākus noteikumus, lai aizsargātu patērētājus saistībā ar viņu pienākumiem, kas izriet no Līguma”. Tādējādi Latvijā attiecībā uz hipotekāro kreditēšanu saskaņā ar Direktīvā piešķirto pilnvarojumu ir noteikti stingrāki noteikumi. Turklāt PTAC norāda, ka Noteikumos nav iekļauta atruna, ka noteikumi par patērētāju kreditēšanu līgumu neattiektos uz hipotekāro kredītu.*

Papildus PTAC norāda arī uz Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinuma par Patērētāju politiku pēc ES (Eiropas Savienības) paplašināšanās (2005/C 221/24) 5.4.punktā noteikto, ka „Visās pārējās situācijās, kurās primārais interešu aizstāvēšanas mērķis nav nodrošināt iekšējā tirgus darbību, bet drīzāk nodrošināt patērētāju aizsardzību, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja uzskata, ka labākais veids, kā šīs intereses aizsargāt, ir nodrošināt un uzturēt minimālas saskaņotības principu, gan arī augstākā aizsardzības līmenī, bet ļaujot dalībvalstīm uzturēt vai piemērot stingrākus patērētāju aizsardzības paņēmienus saskaņā ar Līgumu un strikti ievērojot 153.panta 5.punktu”.

Tāpat PTAC norāda, ka patērētāja kreditēšanas līguma definīcija Latvijā ietverta PTAL 8.panta 1.daļā - „Saskaņā ar patērētāja kreditēšanas līgumu persona, kas nodarbojas ar patērētāja kreditēšanu, piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu. Kredīts noformējams kā atlikts maksājums, aizdevums vai cita finansiāla vienošanās”. Tādējādi no iepriekš minētā izriet, ka starp Patērētāju un Banku noslēgtais Līgums ir patērētāja kreditēšanas līgums, jo Banka ir noslēgusi aizdevuma līgumu, piešķirot Patērētājam noteiktu naudas summu un nodibinot hipotēku uz nekustamo īpašumu. Līdz ar to uz noslēgto Līgumu attiecas PTAL un Noteikumu prasības par kopējo kredītu izmaksu taisnīgu samazināšanu kredīta pirmstermiņa atmaksas gadījumā.

4. *Attiecībā uz Skaidrojumā minēto, ka Bankai kā kreditoram saskaņā ar Civillikuma 1831.pantu ir tiesības pirmstermiņa atmaksas gadījumā prasīt procentus līdz pirmēji noteiktam samaksas termiņam, PTAC norāda, ka saskaņā ar Noteikumu 17.punktu „Patērētāja pienākums ir maksāt procentus un citus*

maksājumus tikai par to laikposmu, līdz kuram patērētājs nokārto savas kredīta saistības". Tiesiskajās attiecībās ar *Patērētāju* jāņem vērā, ka *Patērētāja* ir uzskatāma par "vājāko līgumslēdzējpusi" un līdz ar to uz *Patērētāju* ir attiecināma lielāka tiesiskā aizsardzība nekā to paredz vispārējie *Civillikuma* noteikumi. Līdz ar to konkrētajā gadījumā *Bankai* ir saistošas *Noteikumu* 17.punkta prasības un atbilstoši tām *Patērētājas* pienākums ir maksāt *Bankai* procentus un citus maksājumus tikai par to laikposmu, līdz kuram *Patērētāja* nokārto savas kredīta saistības. Tādējādi *Bankas* pieprasītā naudas summa EUR 597,11 apmērā kā procentu maksājums līdz nākamajai bāzes likmes maiņas dienai *Noteikumu* 19.punkta kontekstā ir uzskatāma par kompensāciju.

5. *Skaidrojumā* norādīts, ka *Banka* uzskata, ka „*Līgumā ir ievērotas patērētāja tiesības, jo Līguma II daļas 6.2.punkta noteikumi dod kredītņēmējam tiesības atmaksāt kredītu pirms termiņa, nodrošinot kredītņēmējam taisnīgu kredīta kopējo samazinājumu, t.i., ja kredītņēmējs atmaksā kredītu pirms termiņa Līgumā norādītajos datumos, kredītņēmējs ir atbrīvots no jebkādam kredīta papildus izmaksām; izņēmuma gadījumā, ja kredītņēmējs atmaksā kredītu pirms termiņa citā dienā, ne procentu likmes maiņas dienā, kredītņēmējam ir jāatmaksā Bankai tās plānotie ienākumi par izsniegto kredītu procentu veidā par to laika periodu, par kuru Banka šos ienākumus ir plānojusi, t.i., līdz nākamajam procentu likmes maiņas datumam*”.

Tāpat *Banka* norādījusi, ka „*Pirmstermiņa atmaksas gadījumā Banka nesaņem plānotos ienākumus un gadījumā, ja neatrod citus atmaksātās naudas izvietošanas objektus uz tādiem pašiem procentiem, Bankai rodas zaudējumi. Tādēļ Banka uzskata, ka gadījumā, kad kredīts tiek atmaksāts pirms noteiktā perioda datuma, Bankai pienākas zināma atlīdzība, ko Banka ir noteikusi Kredīta līgumā. [...] Gadījumā, ja Banka neprasītu nekādu papildus atlīdzību no kredītņēmēja par laika posmu, kurā Bankai rodas zaudējumi sakarā ar kredīta pirmstermiņa atmaksu, Banka, lai izvairītos no zaudējumiem, būtu spiesta šo iespējamo zaudējumu risku sadalīt uz visiem kredītņēmējiem*”.

PTAC norāda, ka kredīta atmaksa pirms noteiktā termiņa ir *Patērētājas* tiesības un nav pieļaujama to ierobežošana, tādējādi *Bankai*, izsniedzot kredītus, jāņem vērā un jārēķinās ar patērētāju tiesībām atmaksāt kredītu pirms noteiktā termiņa. *Noteikumu* 19.punktā ir noteikts stingrs aizliegums kredīta devējam pieprasīt no patērētāja kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa –, t.i., „*Kredīta devējam nav tiesību pieprasīt kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa*”. Tāpat *PTAC* norāda, ka, lai arī *Banka* ir paredzējusi, ka gadījumā, ja *Patērētāja* atmaksā kredītu pirms termiņa *Līgumā* norādītajos datumos, tad *Patērētāja* ir atbrīvota no jebkādam kredīta papildus izmaksām, tomēr *Noteikumu* 19.punktā paredzētais aizliegums (pieprasīt no *Patērētājas* kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa) ir uzskatāms par imperatīvu noteikumu un tādējādi tas attiecas arī uz *Līguma* 6.2.apakšpunktā paredzēto izņēmuma gadījumu - kad *Patērētāja* atmaksā kredītu pirms termiņa citā dienā, ne procentu likmes maiņas dienā. Līdz ar to *PTAC* norāda, ka šādā gadījumā *Banka*, pieprasot no *Patērētājas* kompensāciju - papildus atlīdzības veidā par plānotajiem ienākumiem sakarā ar izsniegto kredītu procentu veidā par to laika periodu, par kuru *Banka* šos ienākumus ir plānojusi, t.i., līdz nākamajam procentu likmes maiņas datumam, ir pārkāpusi *Noteikumu* 19.punkta prasības, ierobežojot *Patērētājas* likumā noteikto tiesību realizāciju, un tādējādi

Banka ir pieļāvusi PTAL 3.panta 7.punktā noteikto Patērētājas tiesību pārkāpumu: patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja „patērētājam nav dota iespēja realizēt atteikuma tiesības, noslēgta līguma atcelšanas, noslēgta līguma nosacījumu grozīšanas vai citas likumīgās vai līgumiskās tiesības”.

Ņemot vērā iepriekš minēto, PTAC konstatē, ka Līguma II daļas 6.2.apakšpunkta noteikums ir pretrunā ar Noteikumu 17.punktu, kurā noteikts, ka patērētājam ir pienākums maksāt procentus tikai par to laikposmu, līdz kuram patērētājs nokārtojis savas kredīta saistības, un Noteikumu 19.punkta prasībām, kas aizliedz kredīta devējam pieprasīt no patērētāja kompensāciju par kredīta saistību pildīšanu pirms noteiktā termiņa.

Kā jau iepriekš norādīts, saskaņā ar PTAL 6.panta pirmo daļu ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Līdz ar to šāds līguma noteikums nostāda Patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām un saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 1.punktu (kontekstā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu) ir netaisnīgs līguma noteikums;

6. Lai arī Līgumu Patērētāja ir parakstījusi, tomēr PTAL ir paredzēti izņēmumi no vispārējiem līgumu noslēgšanas noteikumiem: līguma netaisnīgs noteikums var tikt atcelts, ja tas nav ticis apspriests. Tikai līguma parakstīšana no patērētāja puses un informētība par līguma saturu nav uzskatāma par apspriešanu. Saskaņā ar PTAL 6.panta piektajā daļā noteikto „līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus”. PTAL sestā daļa nosaka, ka „ja ir apspriesti līguma atsevišķi noteikumi vai atsevišķu noteikumu attiecīgi aspekti, tad nevar uzskatīt, ka savstarpēji apspriesti ir arī pārējie līguma noteikumi”, kā arī atbilstoši PTAL 6.panta septītās daļas noteikumiem „ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt”. Iepriekš minētā norma uzliek pierādīšanas nastu pakalpojuma sniedzējam gadījumos, kad pastāv domstarpības par to, vai attiecīgie līguma noteikumi ir vai nav savstarpēji apspriesti.

Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji, savstarpēji apspriežoties (savstarpēji apmainoties viedokļiem), ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (skat., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.C30519003 motīvu daļas 14.punktu).

Banka atbilstoši PTAL 6.panta septītās daļas noteikumiem nav iesniegusi pierādījumus par to, ka Līguma noteikumi tikuši apspriesti ar Patērētāju, līdz ar to PTAC secina, ka Līguma noteikumi ir uzskatāmi par neapspriestiem ar Patērētāju.

7. Iesniegumā Patērētāja norāda, ka Līgumā nav atrunāti bankas komisijas noteikumi. Paskaidrojumā Banka norāda, ka: „... ja kredītņēmējs vēlas refinansēt savas saistības un noslēgt ar Banku vienošanos par saistību refinansēšanu, tad saskaņā ar Kredīta līguma I daļas 14.punkta 1)apakšpunktu par šīs vienošanās un citu ar refinansēšanu saistīto dokumentu sagatavošanu un/vai izskatīšanu kredītņēmējam jāsedz Bankas administratīvās izmaksas, samaksājot Bankai tās cenrādī noteikto komisiju 1% apmērā no neatmaksātās kredīta summas. (...)

pienākums maksāt Bankai tās Cenrādī noteiktās komisijas maksas izriet no Kredīta līguma 13,5.punkta noteikumiem”.

Saskaņā ar Līguma 13.5.apakšpunktu: „Visas komisijas maksas, kas nav īpaši atrunātas Līgumā, Kredītņēmējs maksā Bankai saskaņā ar Bankas pakalpojumu cenrādi”. Kā izriet no Bankas interneta mājas lapā www.dnb nord.lv pieejamās informācijas, attiecībā uz hipotekārajiem kredītiem, Bankas cenrādī komisijas maksa par kredīta saistību refinansēšanas dokumentācijas sagatavošanu un/vai izskatīšanu ir noteikta 1(viena) % apmērā no neatmaksātās kredīta summas, taču ne mazāk kā Ls 200 (divi simti lati).

PTAC norāda, ka šajā gadījumā Banka ir tiesīga pieprasīt no patērētājiem komisijas maksu par saistību refinansēšanu. Komisijas maksa ir maksājums par sniegto pakalpojumu. Konkrētajā gadījumā tie ir maksājumi par Bankas administratīvajām izmaksām, kas rodas izskatot vai sagatavojot refinansēšanas darījuma dokumentus.

Līdz ar to, pamatojoties uz iepriekšminēto, PTAC uzskata, ka Patērētājas pretenzijas par to, ka Līgumā nav atrunāti komisijas noteikumi nav pamatotas un Līgumā iekļautie komisijas noteikumi ir atbilstoši PTAL normām.

Vienlaicīgi PTAC norāda, ka Līguma 13.5.apakšpunktā noteiktajām komisijas maksām ir jābūt atbilstošām un pamatotām ar izmaksām, kas faktiski rodas Bankai kredīta refinansēšanas gadījumā noformējot attiecīgos dokumentus, nevis maksājumiem procentuāli kredīta summai. Nav pieļaujama situācija, kad Bankas noteiktās komisijas maksas par administratīvajiem izdevumiem faktiski atbilst kompensācijai par kredīta pirmstermiņa atmaksu, ņemot vērā Noteikumos noteikto aizliegumu Bankai pieprasīt no patērētājiem šādu samaksu. Turklāt Bankai nosakot komisijas maksas ir jāņem vērā PTAL 17.panta pirmajā daļā noteikto pakalpojuma sniedzēja pienākumu sniegt patērētājam patiesu un pilnīgu informāciju par pakalpojumu, t.sk., cenu. Līdz ar to Bankai ir jāinformē patērētāju par maksājumiem, kas ir iekļauti komisijas maksās.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz PTAL 3.panta 7.punktu, 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo daļu, 6.panta trešās daļas 1.punktu, 6.panta sesto un septīto daļu, 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punktu, Noteikumu 17. un 19.punktu, **PTAC pieprasa A/S „DnB NORD Banka”:**

- 1) pārtraukt pildīt ar Patērētāju netaisnīgo Līguma II daļas 6.2.apakšpunkta noteikumu, kas nostāda Patērētāju savu interešu aizsardzībai neizdevīgā stāvoklī;
- 2) atmaksāt Patērētājai nepamatoti ieturēto maksu kā procentus līdz nākamajai bāzes likmes maiņas dienai EUR 597,11 apmērā;
- 3) grozīt patērētājiem piedāvātos līguma projektus, izslēdzot no līguma projektiem 6.2.apakšpunktu;
- 4) pārtraukt pildīt šajā administratīvajā aktā konstatēto netaisnīgo Līguma 6.2.apakšpunktu un tiem līdzīgus noteikumus ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos;
- 5) sniegt informāciju PTAC par administratīvā akta izpildi līdz 2006.gada 25. septembrim atbilstoši PTAL 25.panta desmitās daļas noteikumiem.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu adresāti var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem, iesniedzot iesniegumu Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 157.

Direktores vietā
direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepīņa

(zīmogs)

IZRAKSTS PAREIZS